

Universiteit
Leiden
The Netherlands

De forumkeuze in het zeevervoer

Eckoldt, J.P.

Citation

Eckoldt, J. P. (2014, December 3). *De forumkeuze in het zeevervoer*. NTHR-reeks. Uitgeverij Paris, Zutphen. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/29933>

Version: Corrected Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/29933>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/29933> holds various files of this Leiden University dissertation

Author: Eckoldt, Jan

Title: De forumkeuze in het zeevervoer

Issue Date: 2014-12-03

Curriculum vitae

Jan Eckoldt werd op 12 december 1976 geboren in Keulen, Duitsland. Hij doorliep de middelbare school in Keulen op het Schiller Gymnasium. Na het voltooien van de sociale dienstplicht begon hij aan een opleiding tot belastingconsulent. Deze ronde hij af in 1999. Vervolgens studeerde Jan Duits recht aan de Universiteit te Keulen. In 2001 ging hij als 'Erasmusstudent' naar Amsterdam en studeerde Europees recht. Jan koos ervoor om in Amsterdam te blijven en over te stappen naar Nederlands recht. Tijdens zijn studie ontwikkelde hij een interesse voor het internationale privaatrecht en het vervoerrecht. Begin 2005 begon Jan als advocaat bij een Amsterdams advocatenkantoor met een focus op het vervoerrecht. In de loop der jaren heeft hij zich verder verdiept in het zeevervoer en hieraan gerelateerde aspecten. Thans is Jan werkzaam als advocaat bij het Amsterdamse kantoor Cox Ten Bruggencate Advocaten.

Lijst van aangehaalde literatuur

Aikens, Lord & Bools 2006

R. Aikens, R. Lord & M. Bools, *Bills of Lading*, London: Informa 2006.

Asser/Hartkamp & Sieburgh 6-III 2010

A.S. Hartkamp & C.H. Sieburgh, *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. 6. Verbintenissenrecht. Deel III. Algemeen overeenkomstenrecht*, Deventer: Kluwer 2010.

Baatz 2010

Y. Baatz, 'Jurisdiction clauses in Bills of Lading — Rotterdam Rules by the back door in Europe', *Shipping & Trade Law* 2010, Vol. 10, nr. 9, p. 1-4.

Baatz 2011a

Y. Baatz, *Maritime Law*, London: Sweet & Maxwell 2011.

Baatz 2011b

Y. Baatz, 'Forum Selection in contracts for the carriage of goods by sea: the European dimension', [2011] *LMCLQ* 2008, p. 209-226.

Basedow 1985

J. Basedow, 'Das forum conveniens der Reeder im EuGVÜ', *IPRax* 1985, p. 33-137.

Bertrams 2002

R.I.V.F. Bertrams, 'Forumkeuzeclausule in verband met de EEX-Vo en nieuwe conflictregel eigendomsvoorbehoud', *Contracteren* 2002, p. 64-65.

De Boer 2012

Th.M. de Boer, 'Enkele gedachten over de grondslag van het internationale bevoegdheidsrecht', in: F. Ibili, M.E. Koppenol-Laforce & Z. Zilinsky (red.), *IPR in de spiegel van Paul Vlas*, Deventer: Kluwer 2012, p. 37-49.

Boonk 1993

H. Boonk, *Zeevervoer onder cognossement*, Arnhem: Gouda Quint 1993.

Boonk 1998

H. Boonk, *Zeerecht en IPR*, Deventer: Kluwer 1998.

Boonk 2003

H. Boonk, 'HR 29 november 2002 RvdW 2002, 197 (Ladoga 15); de grondslag van de rechtsverkrijging door de derde-cognossementhouder', *TVR* 2003, afl. 4, p. 132-138.

Boonk 2007a

H. Boonk, 'Cognossement en legitimatie', *TVR* 2007, afl. 4, p. 91-99.

Boonk 2007b

H. Boonk, 'Cognossement en cognossementhouder', *NTBR* 2007/52, p. 372-379.

Boonk 2009

H. Boonk, 'Toepasselijk recht in verband met zeerecht en zeevervoer; recente ontwikkelingen', in: F.G.M. Smeele, *Conflictenrecht in ontwikkeling*, Zutphen: Uitgeverij Paris 2009, p. 107-135.

Boonk 2010

H. Boonk, 'Het recht dat van toepassing is op vervoerovereenkomsten (arrest Hof van Justitie 6 oktober 2009)', *TVR* 2010, afl. 2, p. 37-43.

Boonk 2011

H. Boonk, 'Determining jurisdiction and choice of law in contractual disputes coupled with property related claims', [2011] *LMCLQ* 227, p. 228-236.

Briggs 2008

A. Briggs, *Agreements on Jurisdiction and Choice of Law*, Oxford/New York: Oxford University Press 2008.

Briggs 2012

Briggs, 'The subtle variety of jurisdiction agreements', [2012] *LMCLQ* 364, p. 365-381.

Chuah 2009

J.C.T. Chuah, *Law of International Trade: Cross-Border Commercial Transactions*, London: Sweet & Maxwell 2009.

Claringbould 1992

M.H. Claringbould, *Boek 8: Verkeersmiddelen en vervoer* (Parl. Gesch. Boek 8 BW), Deventer: Kluwer 1992.

Claringbould 1996

M.H. Claringbould, *Het schip en zijn cognossementen*, Deventer: Kluwer W.E.J. Tjeenk Willink 1996.

Claringbould 1997

M.H. Claringbould, 'Het cognossement', in: *Vervoersrecht in Boek 8 BW* (Preadvies van de Vereniging 'Handelsrecht' en Nederlandse Vereniging voor Zee- en Vervoerrecht 1997), Deventer: W.E.J. Tjeenk Willink 1997, p. 127-149.

Claringbould 2009

M.H. Claringbould, 'Artikel 5 Rome I en vervoerovereenkomsten', *NIPR* 2009, p. 426-436.

Claringbould 2010

M.H. Claringbould, 'Titel 10.15 BW — IPR Zee-, binnenvaart- en luchtrecht: weinig nieuws', *MvV* 2010, afl. 7/8, p. 214-220.

Eckardt 2004

T. Eckardt, *The Bolero Bill of Lading under German and English Law*, München: Sellier 2004.

Eckoldt 2005

J.P. Eckoldt, 'Heeft art. 629 Rv aan betekenis verloren?', *NTHR* 2005, afl. 2, p. 67-72.

Eckoldt & Ten Bruggencate 2010

J.P. Eckoldt & C.P. Ten Bruggencate, 'Titel 15 van Boek 10 BW: Het nieuwe "natte" IPR (art. 10:160 tot en met 10:165 BW)', *WPNR* 2010, afl. 6852, p. 597-602.

Egler 2011

P. Egler, *Seeprivatrechtliche Streitigkeiten unter der EuGVVO* (diss. Hamburg), Berlin/Heidelberg: Springer 2012.

Geense 2011

S. Geense, 'De "merchant-clausule"', *TVR* 2011, afl. 5, p. 190-204.

Girsberger 2000

D. Grisberger, 'Gerichtsstandsklausel im Konnossement: Der EuGH und der internationale Handelsbrauch', *IPRax* 2000, p. 87-91.

Girvin 2007

S. Girvin, *Carriage of Goods by Sea*, Oxford/New York: Oxford University Press 2007.

Haak & Zwitser 2010

K.F. Haak & R. Zwitser, *Van haven en handel*, Deventer: Kluwer 2010.

Van Haersolte-van Hof 1999

J.J. van Haersolte-van Hof, 'Forumkeuze nader belicht', *NtER* 1999, p. 165-167.

Harris 2009

J. Harris, 'Agreements on jurisdiction and choice of law: where next?', [2009] *LMCLQ* 537, p. 537-561.

Hartenstein 2010

O. Hartenstein, 'Seefrachtrecht', in: O. Hartenstein & F. Reuschle, *Handbuch des Fachanwalts Transport- und Speditionsrecht*, Köln: Luchterhand 2010, p. 159-225.

Hartley & Dogauchi 2013

T. Hartley & M. Dogauchi, *Convention of 30 June 2005 on Choice of Court Agreements* (Explanatory Report), Den Haag: Permanent Bureau of the Conference (Hague Conference on private international law) 2013 (te vinden op www.hcch.net).

Hausmann 2010

R. Hausmann, 'Gerichtsstands- und Schiedsvereinbarungen', in: C. Reithmann & D. Martiny, *Internationales Vertragsrecht*, Köln: Otto Schmidt 2010, p. 1939-2017.

De Heer 2000

J.F. Heer, 'Internationale expeditie en rechtsmacht', *NIPR* 2000, p. 154-158.

Herber 1999

R. Herber, *Seehandelsrecht*, Berlin/New York: Walter de Gruyter 1999.

Hess, Pfeiffer & Schlosser 2007

B. Hess, Th. Pfeiffer & P. Schlosser, Report on the Application of Regulation Brussel I in the Member States, Study JLS/C4/2005/03, Final Version September 2007, Heidelberg: Beck 2008.

Hoeks 2012

M.A.I.H. Hoeks, 'Vallend water en verdwenen vis', *NTHR* 2012, afl. 5, p. 237-248.

Hugenholtz & Heemskerk 2012

W. Hugenholtz & W.H. Heemskerk, *Hoofdpijnen van Nederlands Burgerlijk Procesrecht*, Dordrecht: Convoy 2012.

Van Huizen 2001

Ph.H.J.G. van Huizen, 'Artikel 17 Executieverdrag: voor gebruik de bijsluiters lezen', *TVR* 2001, p. 116-121.

Ibili 2007

F. Ibili, *Gewogen rechtsmacht in het IPR*, Deventer: Kluwer 2007.

Ibili 2013

F. Ibili, 'Kroniek van het internationaal privaatrecht', *NJB* 2013, p. 2475-2487.

Van het Kaar 2012

B.J. van het Kaar, 'Naar een herziene EEX-Verordening (2)', *NIPR* 2012, p. 357.

Knot 2013

J.G. Knot, 'Herschikking Brussel I', *NtER* 2013, afl. 5, p. 145-152.

Koppenol-Larforce 1994

M.E. Koppenol-Larforce, 'De rechtsmacht van de Nederlandse rechter in het voorontwerp tot aanpassing van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering', *TCR* 1994, afl. 1, p. 5-10.

Koppenol-Laforce 2004

M.E. Koppenol-Laforce, 'Forumkeuze en rechtskeuze: partieel, dépaçage, zwevend', *JutD* 2004, afl. 9, p. 18-23.

Koppenol-Laforce 2011

M.E. Koppenol-Laforce, 'Herschikking Brussel I: litispendinge en forumkeuze, een positieve stap voorwaarts!?', *NIPR* 2011, afl. 3, p. 452-460.

Kramer 2002

X.E. Kramer, 'De regeling van de rechtsmacht onder de herziene Rechtsvordering', *NIPR* 2002, p. 375-385.

Kramer 2006a

X.E. Kramer, 'Het nieuwe Haags Forumkeuzeverdrag', *NIPR* 2006, afl. 2, p. 109-118.

Kramer 2006b

X.E. Kramer, 'De forumkeuze als betrouwbaar alternatief voor het arbitraal beding in de internationale handelspraktijk?', *NTHR* 2006, afl. 5, p. 165-172.

Kroppholler 2005

J. Kroppholler, *Europäisches Zivilprozeßrecht*, Frankfurt: Recht und Wirtschaft 2005.

Kruit 2012

J. Kruit, 'Internationale bevoegdheid rechters: "juridisch geneuzel", maar van doorslag-gevend belang', *Beursbengel*, nr. 819, november 2012, p. 23-25.

Kuypers 2008

P.H.L.M. Kuypers, *Forumkeuze in het Nederlandse internationale privaatrecht*, Deventer: Kluwer 2008.

Logmans 2013

H. Logmans, 'De vermogensrechtelijke koers van het cognossement', *MvV* 2013, afl. 11, p. 312-319.

Loyens 1999

J. Loyens, 'Noot: Castelletti T./Trumpy: Geen wijziging van de rechtspositie van de derde-houder van het cognossement', *ETL* 1999, p. 666-674.

Magnus 2012

U. Magnus, 'Article 23', in: U. Magnus & P. Mankowski, *Brussel I Regulation*, München: Sellier 2012, 436-514.

Mak 2013

V. Mak, 'Volgens lokaal gebruik ...', *NJB* 2013, afl. 1, p. 4-9.

Mankowski 1995

P. Mankowski, *Seerechtliche Vertragsverhältnisse im Internationalen Privatrecht*, Tübingen: Mohr 1995.

Mankowski 2004

P. Mankowski, 'Seefrachtverträge', in: C. Reithmann & D. Martiny, *Internationales Vertragsrecht*, Köln: Otto Schmidt 2004, p. 1107-1198.

Mankowski 2008

P. Mankowski, 'Konnossemente und die Rom I-Vo', *TranspR* 2008, p. 417-428.

Mankowski 2011

P. Mankowski, "'Vereinbarung über die Zuständigkeit" (Art. 23 Brüssel I-VO)', in: T. Rauscher, *Europäisches Zivilprozess- und Kollisionsrecht EuZPR/EuIPR*, München: Sellier 2011, p. 523-607.

Margetson 2004

N.H. Margetson, 'Passieve legitimatie', in: M.L. Hendrikse & N.H. Margetson, *Capita Zeerecht*, Deventer: Kluwer 2004, p. 213-235.

Margetson & Margetson 2004a

S.W. Margetson & N.H. Margetson, 'De toepasselijkheid van de Hague-Visby Rules', in: M.L. Hendrikse & N.H. Margetson, *Capita Zeerecht*, Deventer: Kluwer 2004, p. 25-38.

Margetson & Margetson 2004b

S.W. Margetson & N.H. Margetson, 'Rechtsmacht', in: M.L. Hendrikse & N.H. Margetson, *Capita Zeerecht*, Deventer: Kluwer 2004, p. 305-318.

Oostwouder 2001

W.J. Oostwouder, *Hoofdzaken Boek 8 BW. Verkeersmiddelen en vervoer*, Deventer: Kluwer 2001.

Pejovic 1995

C. Pejovic, 'The Problem of the Validity of "Identity of Carrier" Clauses', *ETL* 1995, p. 297-306.

Pertegás 2010

M. Pertegás, 'The Brussel I Regulation and the Hague Convention on Choice of Court Agreements', *ERA Forum* (2010) 11, p. 19-27.

Pohl 2013

M. Pohl, 'Die Neufassung der EuGVVO — im Spannungsfeld zwischen Vertrauen und Kontrolle', *IPRax* 2013, p. 109-114.

Rabe 2000a

D. Rabe, *Seehandelsrecht*, München: Beck 2000.

Rabe 2000b

D. Rabe, 'Drittwirkung von Gerichtsstandsklauseln nach Art. 17 EuGVÜ', *TranspR* 2000, p. 389-395.

Radicati di Brozolo 2010

L.G. Radicati di Brozolo, 'Choice of Court and Arbitration Agreement and the Review of the Brussels I Regulation', *IPRax* 2010, p. 121-128.

Rutgers 2003

J.W. Rutgers, 'Internationale forumkeuze en agentuur: het commune bevoegdheidsrecht in Europees perspectief', *NIPR* 2003, p. 351-355.

Sanders 2001

P. Sanders, *Nederlands arbitragerecht*, Deventer: Kluwer 2001.

Scrutton 1996

T.E. Scrutton, A.A. Mocatta, M.J. Mustill & S.C. Boyd, *Scrutton on Charterparties and Bills of Lading*, London: Sweet & Maxwell 1996.

Schlosser 2003

P.F. Schlosser, *EU-Zivilprozessrecht*, München: Beck 2003.

Seck 2011

P.A.M. Seck, *Reisbevrachting en cognossementsvervoer*, Zutphen: Uitgeverij Paris 2011.

Slootweg 2012

W.H. Slootweg, 'Nogmaals de forumkeuzebevoegdheid ex artikel 23 EEX-Verordening', *JutD* 2012, afl. 17, p. 13-16.

Smeele 1996

F.G.M. Smeele, 'De rechtsmacht van de Nederlandse rechter bij inkomend zeevervoer', *TCR* 1996, afl. 3, p. 41-43.

Smeele 1997

F.G.M. Smeele, 'De "Principal Place of Business of the Carrier" Clause', in: K.F. Haak, D. Dokter & R. Zwitter (red.), *Recht in bedrijf* (SI-Eur reeks, deel 16), Arnhem: Gouda Quint 1997, p. 157-176.

Smeele 1998

F.G.M. Smeele, *Passieve legitimatie uit cognossement* (diss. Rotterdam), Deventer: Kluwer 1998.

Smeele 2009

F.G.M. Smeele, 'The bill of lading contracts under European national laws (civil law approaches to explaining the legal position of the consignee under bills of lading)', in: D. Rhidian Thomas, *The Evolving Law and Practice of Voyage Charterparties*, London: Informa 2009, 251-280.

Spanjaart 2012

M. Spanjaart, *Vorderingsrecht uit cognossement* (diss. Rotterdam), Zutphen: Uitgeverij Paris 2012.

Sparka 2009

F. Sparka, *Jurisdiction and Arbitration Clauses in Maritime Transport Documents* (diss. Hamburg), Berlin/Heidelberg: Springer Verlag 2010.

Spiegel 2006

J. Spiegel, 'Algemene voorwaarden in de handelspraktijk', *NIPR* 2006, p. 375-382.

Staudinger 2011

A. Staudinger, "Allgemeine Vorschriften" (Art. 59 ff Brüssel I-VO)', in: T. Rauscher, *Europäisches Zivilprozess- und Kollisionsrecht EuZPR/EuIPR*, München: Sellier 2011, p. 899-921.

Stevens 2001

F. Stevens, *Vervoer onder cognossement*, Gent: Larcier 2001.

Stevens 2008

F. Stevens, 'Vorderingsrecht onder CMR', *TVR* 2008, afl. 3, p. 81-90.

Strikwerda 2004

L. Strikwerda, *De overeenkomst in het IPR*, Deventer: Kluwer 2004.

Strikwerda 2012a

L. Strikwerda, *Inleiding tot het Nederlandse Internationaal Privaatrecht*, Deventer: Kluwer 2012.

Strikwerda 2012b

L. Strikwerda, 'Het toepasselijke recht op de internationale forumkeuzeovereenkomst in het licht van art. 10:154 BW' in: F. Ibili, M.E. Koppenol-Laforce & Z. Zilinsky (red.), *IPR in de spiegel van Paul Vlas*, Deventer: Kluwer 2012, p. 211-219.

Stöve 1993

E. Stöve, *Gerichtsstandsvereinbarungen nach Handelsbrauch*, Art. 17 EuGVÜ und § 38 ZPO (diss. Hamburg), Heidelberg: Decker & Schenck 1993.

Tetley 2008

W. Tetley, *Marine Cargo Claims*, Cowansville: Yvon Blais 2008.

Teunissen 2011

J.H.J. Teunissen, 'Overeenkomst van goederenvervoer over zee', in: J.H. Nieuwenhuis e.a. (red.), *Tekst & Commentaar Burgerlijk Wetboek*, Boeken 6, 7 en 8, Deventer: Kluwer 2011, p. 3893-3967.

Treitel & Reynolds 2005

G. Treitel & F.M.B. Reynolds, *Carver on Bills of Lading*, London: Sweet & Maxwell 2005.

Verguts 2005

P. Verguts, 'Bevoegdheidsbeding en cognossement: stand van zaken in België', *TVR* 2005, afl. 4, p. 101-104.

Vlas 1997

P. Vlas, 'commentaar op HvJ EG 20 februari 1997, C-106/95 (MSG/Les Gravières Rhénanes)', *TVVS* 1997, nr. 97/7, p. 223-224.

Vlas 2008

P. Vlas, 'Verdragen & Verordeningen, Deel 1, EEX c.a., art. 23 EEX- Vo' in: *Burgerlijke Rechtsvordering*, Deventer: Kluwer, p. 473-552 (losbl., suppl. 318).

Vlas & Ibili 2003

P. Vlas & F. Ibili, 'De nieuwe commune regels inzake de rechtsmacht van de Nederlandse rechter', *WPNR* 2003, afl. 6527, p. 310-319.

Vlek 2013

J.F. Vlek, 'De nieuwe EEX-regeling inzake forumkeuze en litispending', in: J.W. Rutgers & M. Zilinsky, *Begrensde vrijheid in het IPR*, Apeldoorn/Antwerpen: Maklu 2013, p. 99-106.

Van Wechem 2007

T.H.M. van Wechem, *Toepasselijkheid van algemene voorwaarden*, Deventer: Kluwer 2007.

Von Werder 2005

J. von Werder, 'Zur Wirksamkeit von Gerichtsstandsklauseln in Seefrachtbriefen gegenüber dem Empfänger', *TranspR* 2005, p. 112-113.

Van der Wiel 2003

H. van der Wiel, 'Het recht op uitlevering onder een naamcognossement en een sea waybill', *TVR* 2003, afl. 2, p. 50-52.

Van der Wiel 2010

H. van der Wiel, 'Arbitrage in het vervoerrecht', *TVR* 2010, afl. 1, p. 21-23.

Wildeboer 1980

I.H. Wildeboer, 'De zeerecht-consument: een tevreden mens?', in: *Recht door Zee, Liber amicorum H. Schadee*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1980, p. 218-222.

Wildeboer 1985

I.H. Wildeboer, 'Jurisdictieperikelen in het zeerecht', *De Beursbengel* 1985, p. 85.

Wilson 2008

J.F. Wilson, *Carriage of Goods by Sea*, Harlow: Pearson 2008.

Van Zelst 2012

B. Van Zelst, 'Artikel 10:154 BW: een nieuwe benadering bij de bepaling van het recht toepasselijk op de overeenkomst tot arbitrage', *NTBR* 2012, p. 115-120.

Zhao & Chan 2012

Zhao & Chan, 'Incorporating the charterparty's applicable law clause into bills of lading', [2012] *LMCLQ* 481, p. 482-486.

Van der Ziel 2010a

G.J. van der Ziel, *Preadvies 'Rotterdam Rules en Boek 8 BW'*, Deventer: Kluwer 2010.

Van der Ziel 2010b

G.J. van der Ziel, 'De Rotterdamse regels', in: *Verslag van de vergadering van de Vereniging 'Handelsrecht' en de Nederlandse Vereniging voor Zee- en Vervoersrecht 11 november 2010 over de Rotterdam Rules en Boek 8 BW*, Deventer: Kluwer 2010, p. 1-12.

Zilinsky 2006

M. Zilinsky, 'Internationaal privaatrecht, rechts- en forumkeuzeclausules', in: B. Wessels, R.H.C. Jongeneel & M.L. Hendrikse (red.), *Algemene voorwaarden*, Deventer: Kluwer 2006, p. 361-377.

Zilinsky 2010

M. Zilinsky, 'Boek 10 BW: Vertegenwoordiging, verbintenissen uit overeenkomst en verbintenissen uit andere bron dan overeenkomst (art. 10:125, 10:153-10:156 en 10:157-10:159 BW)', *WPNR* 2010, afl. 6851, p. 577-581.

Zilinsky 2013

M. Zilinsky, 'IPR Procesrecht', *TCR* 2013, afl. 4, p. 145-151.

Zilinsky 2014

M. Zilinsky, 'De herschikte EEX-Verordening: een overzicht en de gevolgen voor de Nederlandse rechtspraktijk', *NIPR* 2014, p. 3-11.

Zwitser 2000

R. Zwitser, 'Toetreden tot de vervoerovereenkomst; het Contship America', *TVR* 2000, p. 33-44.

Zwitser 2002

R. Zwitser, 'De derde cognossementhouder als derde uit derdenbeding', *TVR* 2002, p. 157-165.

Zwitser 2008a

R. Zwitser, 'Wie heeft recht op het cognossement en het mate's receipt?', *TVR* 2008, afl. 5, p. 165-175.

Zwitser 2008b

R. Zwitser, 'Vervanging van het cognossement door het mate's receipt', *TVR* 2008, afl. 6, p. 201-210.

Zwitser 2011

R. Zwitser, 'The Future Express, een greep uit het leven van een pandhouder', *TVR* 2011, afl. 2, p. 43-55.

Zwitsers 2012

R. Zwitsers, *De rol van het cognossement als waardepapier in het handelsverkeer*, Zutphen: Uitgeverij Paris 2012.

Rechtspraakregister

Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen resp. de Europese Unie

- HvJ EG 14 december 1976, 24/76, NJ 1977/446, m.nt. J.C. Schultsz (*Colzani/Rüwa*)
HvJ EG 14 december 1976, 25/76, NJ 1977/447, m.nt. J.C. Schultsz (*Segoura*)
HvJ EG 17 januari 1980, 56/79, NJ 1980/511 (*Zelger/Salinitri*)
HvJ EG 6 mei 1980, 784/79, NJ 1980/607, m.nt. J.C. Schultsz (*Porta Leasing/Prestige International*)
HvJ EG 24 juni 1981, 150/80, NJ 1981/546, m.nt. J.C. Schultsz (*Elefanten Schuh/Jacqmain*)
HvJ EG 22 maart 1983, 34/82, NJ 1983/644, m.nt. J.C. Schultsz (*Peters*)
HvJ EG 14 juli 1983, 201/82, NJ 1984/716, m.nt. J.C. Schultsz (*Gerling/Tesoro*)
HvJ EG 19 juni 1984, 71/83, NJ 1984/735, m.nt. J.C. Schultsz (*Tilly Russ*)
HvJ EG 11 juli 1985, 221/84, NJ 1986/602 (*Berghöfer/ASA*)
HvJ EG 11 november 1986, 313/85, NJ 1987/479 (*Iveco/Van Hool*)
HvJ EG 10 maart 1992, C-214/89, NJ 1996/279 (*Powell Duffryn/Petereit*)
HvJ EG 29 juni 1994, C-288/92, NJ 1995/221 (*Custom Made Commercial/Stawa*)
HvJ EG 6 december 1994, C-406/92, NJ 1995/659, m.nt. T.M. de Boer (*Tatry*)
HvJ EG 20 februari 1997, C-106/95, NJ 1998/565, m.nt. P. Vlas (*MSG/Les Gravières Rhénanes*)
HvJ EG 3 juli 1997, C-269/95, NJ 1999/681, m.nt. P. Vlas (*Benincasa/Dentalkit*)
HvJ EG 27 oktober 1998, C-51/97, NJ 2000/156, m.nt. P. Vlas, S&S 2000/60 (*Alblasgracht*)
HvJ EG 16 maart 1999, C-159/97, NJ 2001/116, m.nt. P. Vlas (*Castelletti/Trumpy*)
HvJ EG 9 november 2000, C-387/98, NJ 2001/599, m.nt. P. Vlas (*Coreck/Handelsveem*)
HvJ EU 9 december 2003, C-116/02, NJ 2007/151, m.nt. P. Vlas (*Gasser/Misat*)
HvJ EG 27 april 2004, C-159/02, NJ 2007/152, m.nt. P. Vlas (*Turner/Grovit*)
HvJ EG 9 juli 2009, C-204/08, NJ 2013/314, S&S 2009/119 (*Rehder*)
HvJ EU 4 mei 2010, C-533/08, NJ 2010/482, m.nt. K.F. Haak, S&S 2010/95 (*TNT/AXA*)
HvJ EU 25 oktober 2012, C-133/11, NJ 2013/80, m.nt. L. Strikwerda (*Folien Fischer*)
HvJ EU 15 november 2012, C-456/11, NJ 2013/119, m.nt. L. Strikwerda (*Gothaer/Samskip*)
HvJ EU 7 februari 2013, C-543/10, NJ 2013/299, m.nt. L. Strikwerda (*Refcomp/AXA*)

Hoge Raad

- HR 1 februari 1985, ECLI:NL:HR:1985:AG4957, NJ 1985/698, m.nt. J.C. Schultsz, S&S 1985/49 (*Piscator*)
HR 28 oktober 1988, ECLI:NL:HR:1988:AD0496, NJ 1989/765, m.nt. J.C. Schultsz (*Harvest Trader*)
HR 8 november 1991, NJ 1993/609, m.nt. J.C. Schultsz, S&S 1992/37 (*Brouwersgracht*)
HR 16 januari 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZC2545, NJ 1999/284, m.nt. M.H. Claringbould, S&S 1998/53 (*Enarxis*)
HR 23 oktober 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZC2752, r.o. 3.4, S&S 1999/47 (*Karl Liebknecht*)
HR 2 februari 2001, ECLI:NL:HR:2001:AA9767, NJ 2001/200 (*Petermann/Frans Maas*)

HR 29 november 2002, ECLI:NL:HR:2002:AE8458, NJ 2003/374, m.nt. K.F. Haak, *S&S* 2003/62 (*Ladoga* 15)

HR 14 februari 2003, ECLI:NL:HR:2003:AF1306, NJ 2008/412, m.nt. P. Vlas, *S&S* 2003/73 (*Copiapo*)

HR 28 september 2007, ECLI:NL:HR:2007:BA4911, NJ 2008/413, m.nt. P. Vlas (bij NJ 2008/412), *S&S* 2008/68 (*Akin*)

HR 16 mei 2008, ECLI:NL:HR:2008:BC7716, *RvdW* 2008/525 (*Pentamedia/New Skies Satellites*)

HR 27 mei 2011, ECLI:NL:HR:2011:BP8689, NJ 2012/391, m.nt. M.V. Polak (*Demera/Karl Heinz Haus*)

HR 2 december 2011, ECLI:NL:HR:2011:BU6545, NJ 2012/128, m.nt. M.V. Polak (*Roucar Gear Techn/4Stroke*)

HR 30 maart 2012, ECLI:NL:HR:2012:BV2356, NJ 2012/392, m.nt. M.V. Polak (*Giemulla-Bruns/Interpolis*)

HR 1 juni 2012, ECLI:NL:HR:2012:BV3678, NJ 2012/516, m.nt. K.F. Haak, *S&S* 2012/95 (*Godafoss*)

HR 9 november 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX0331, NJ 2012/638, *S&S* 2013/107 (*Baltic Shipping/Ingosstrakh Insurance*)

HR 2 mei 2014, ECLI:NL:HR:2014:1063, r.o. 3.6.2, *RvdW* 2014/650

Gerechtshoven

Hof Den Haag 8 januari 1988, ECLI:NL:GHSGR:1988:AJ2282, *S&S* 1988/123 (*Stolt Rhino*)

Hof Den Haag 30 mei 1989, ECLI:NL:GHSGR:1989:AL6888, *S&S* 1990/39 (*Kate NL*)

Hof Den Haag 19 november 1991, ECLI:NL:GHSGR:1991:AL6967, *S&S* 1992/95 (*Melpo K*)

Hof Den Haag 2 maart 1993, ECLI:NL:GHSGR:1993:AL7031, *S&S* 1994/1 (*Melpo K*)

Hof Den Haag 8 juni 1993, ECLI:NL:GHSGR:1993:AL7083, *S&S* 1994/102 (*Kapitan Anistratyenko*)

Hof Den Haag 22 april 1997, ECLI:NL:GHSGR:1997:AK3744, *S&S* 1997/83 (*Karl Liebknecht*)

Hof Den Haag 28 oktober 1997, ECLI:NL:GHSGR:2000:AK4239, *S&S* 2000/109 (*Vishva Apurva*)

Hof Den Haag 30 juni 1998, ECLI:NL:GHSGR:1998:AK3950, r.o. 2.7, *S&S* 1999/1 (*Primicia*)

Hof Den Haag 25 augustus 1998, ECLI:NL:GHSGR:1998:AJ3093, *S&S* 1999/73 (*Nedlloyd Van Cloon*)

Hof Den Haag 28 september 1999, ECLI:NL:GHSGR:1999:AK4165, *S&S* 2000/96 (*Magnum*)

Hof 's-Hertogenbosch 11 januari 2000, ECLI:NL:GHSHE:2000:AA9598

Hof Den Haag 22 februari 2000, ECLI:NL:GHSGR:2000:AK4253, *S&S* 2001/77 (*Stolt Taurus*)

Hof Amsterdam 7 juni 2001, ECLI:NL:GHAMS:2001:AK4523, *S&S* 2001/135 (*Copiapo*)

Hof Leeuwarden 25 juli 2001, ECLI:NL:GHLEE:2001:AS3847, *BR* 2002/150

Hof Den Haag 26 februari 2002, ECLI:NL:GHSGR:2002:AK4649, *S&S* 2002/72 (*Nedlloyd Van Rees, Nedlloyd River Plate*)

Hof Arnhem 13 juli 2004, ECLI:NL:GHARN:2004:AR4645, *S&S* 2004/118 (*Fortunia*)

Hof Amsterdam 22 december 2005, *NIPR* 2006/42

Hof Amsterdam 22 december 2005, ongepubliceerd (*Akin*)
Hof Den Haag 27 december 2005, ECLI:NL:GHSGR:2005:BA3601, S&S 2007/38 (*Alpha Future*)
Hof Arnhem 16 januari 2007, ECLI:NL:GHARN:2007:BA0181, NIPR 2007/136
Hof Den Haag 30 januari 2007, ECLI:NL:HHSGR:2007:AZ7736, NIPR 2007/211
Hof Amsterdam 28 juni 2007, ECLI:NL:GHAMS:2007:BD4264, S&S 2008/57 (*Da Qiang*)
Hof Den Haag 26 juni 2008, ECLI:NL:GHSGR:2008:BD5585, S&S 2008/115 (*ODPR Lisboa*)
Hof Amsterdam 15 juni 2010, ECLI:NL:GHAMS:2010:BO2084, S&S 2011/27 (*Schippers-gracht*)
Hof Den Haag 22 maart 2011, ECLI:NL:GHSGR:2011:BQ5233
Hof Arnhem 29 maart 2011, ECLI:NL:GHARN:2011:BQ1267, NJF 2011/221
Hof Den Haag 19 april 2011, ECLI:NL:GHSGR:2011:BQ2095, RCR 2011/67
Hof Den Haag 28 juni 2011, ECLI:NL:GHSGR:2011:BR1381, S&S 2012/37
Hof Den Haag 13 september 2011, ECLI:NL:GHSGR:2011:BT6281, S&S 2012/26 (*APL Malasia*)
Hof 's-Hertogenbosch 28 februari 2012, ECLI:NL:GHSHE:2012:BV7453, NIPR 2012/222
Hof Den Haag 10 april 2012, ECLI:NL:GHSGR:2012:BW0671
Hof Den Haag 15 mei 2012, ECLI:NL:GHSGR:2012:BW5483, NIPR 2012/362
Hof Den Haag 22 mei 2012, S&S 2013/14 (*Xin An Jiang*)
Hof 's-Hertogenbosch 10 juli 2012, ECLI:NL:GHSHE:2012:BX2220, NIPR 2012/365
Hof Den Haag 11 december 2012, ECLI:NL:GHSGR:2012:BY6012
Hof Amsterdam 9 april 2013, ECLI:NL:GHAMS:2013:BZ8550, S&S 2013/130
Hof Den Haag 15 oktober 2013, ECLI:NL:GHDHA:2013:3895
Hof 's-Hertogenbosch 24 december 2013, ECLI:NL:GHSHE:2013:6299

Rechtbanken

Rb. Rotterdam 23 november 1984, ECLI:NL:RBROT:1984:AJ1967, S&S 1985/97 (*Andra*)
Rb. Rotterdam 24 augustus 1990, ECLI:NL:RBROT:1990:AJ2615, S&S 1992/14
Rb. Amsterdam 20 januari 1993, ECLI:NL:RBAMS:1993:AJ2769, S&S 1993/116 (*Yick Wing*)
Rb. Amsterdam 13 oktober 1993, ECLI:NL:RBAMS:1993:AJ2988, S&S 1997/46 (*Skadarlija*)
Rb. Rotterdam 24 december 1993, ECLI:NL:RBROT:1993:AJ2923, S&S 1996/4 (*Cailun*)
Rb. Rotterdam 17 juni 1994, ECLI:NL:RBROT:1994:AJ3559, S&S 1994/115 (*La Fayette*)
Rb. Rotterdam 24 februari 1995, ECLI:NL:RBROT:1995:AJ2970, S&S 1996/111 (*Karl Liebknecht*)
Rb. Rotterdam 19 oktober 1995, ECLI:NL:RBROT:1995:AK3556, S&S 1996/72 (*Vishva Apurva*)
Rb. Middelburg 1 februari 1995, NIPR 1996/128
Rb. Rotterdam 24 februari 1995, ECLI:NL:RBROT:1995:AJ2970, S&S 1996/111 (*Karl Liebknecht*)
Rb. Rotterdam 18 juli 1996, ECLI:NL:RBROT:1996:AK3650, S&S 1996/113 (*Musa Dzahilil*)
Rb. Rotterdam 23 april 1998, ECLI:NL:RBROT:1998:AK3910, S&S 1998/99 (*Magnum*)
Rb. Rotterdam 22 oktober 1998, ECLI:NL:RBROT:1998:AJ3099, S&S 1999/80
Rb. Rotterdam 12 augustus 1999, ECLI:NL:RBROT:1999:AJ3145, S&S 2000, 77 (*H. Commodore*)
Rb. Rotterdam 8 juni 2000, ECLI:NL:RBROT:2000:AK4307, S&S 2000/121

- Rb. Middelburg 28 februari 2001, ECLI:NL:RBMID:2001:AK4473, S&S 2001/89 (*Gepard*)
- Rb. Rotterdam 8 maart 2001, ECLI:NL:RBROT:2001:AK4475, S&S 2002/49 (*Grand Orient*)
- Rb. Rotterdam 5 april 2001, ECLI:NL:RBROT:2001:AK4501, S&S 2003/40 (*Fu Shan Hai*)
- Rb. Leeuwarden 27 juni 2001, NIPR 2001/294
- Rb. Rotterdam 22 november 2001, NIPR 2002/130
- Rb. Rotterdam 17 januari 2002, ECLI:NL:RBROT:2002:AJ3198, S&S 2002/73 (*Mascot*)
- Rb. Rotterdam 31 januari 2002, ECLI:NL:RBROT:2002:AJ3200, S&S 2002/83 (*Abby Wonz*)
- Rb. Rotterdam 16 mei 2002, ECLI:NL:RBROT:2002:AK4703, S&S 2002/103 (*Actor*)
- Rb. Rotterdam 30 mei 2002, ECLI:NL:RBROT:2002:AK4707, S&S 2003/15 (*Maiporo*)
- Rb. Rotterdam 15 januari 2003, ECLI:NL:RBROT:2003:AM2982, S&S 2003/111 (*Kagoro*)
- Rb. Rotterdam 4 juni 2003, ECLI:NL:RBROT:2003:AO7214, S&S 2004/32 (*Coral*)
- Rb. Utrecht 15 oktober 2003, NIPR 2003/297.
- Rb. Rotterdam 10 maart 2004, ECLI:NL:RBROT:2004:AS4044, S&S 2005/3 (*Hua Xi*)
- Rb. Rotterdam 12 mei 2004, NIPR 2005/66
- Rb. Rotterdam 19 mei 2004, ECLI:NL:RBROT:2004:AR3382, S&S 2005/64 (*Hanjin Pennsylvania*)
- Rb. Arnhem 1 december 2004, ECLI:NL:RBARN:2004:AS4051
- Rb. Rotterdam 2 februari 2005, ECLI:NL:RBROT:2006:BD0843, S&S 2008/33 (*OPDR Lisboa*)
- Rb. Rotterdam 5 april 2005, ECLI:NL:RBROT:2006:AV9820, S&S 2007/51 (*Hanjin Pennsylvania*)
- Rb. Rotterdam 7 juni 2006, NIPR 2006/230
- Rb. Haarlem 24 januari 2007, ECLI:NL:RBHAA:2007:BA0343, NIPR 2007/145
- Rb. Rotterdam 11 april 2007, ECLI:NL:RBROT:2007:BA6185, NIPR 2007/232
- Rb. Rotterdam 15 augustus 2007, ECLI:NL:RBROT:2007:BN4791, S&S 2010/86 (*Labo-rieux*)
- Rb. Amsterdam 29 april 2009, ECLI:NL:RBAMS:2009:BJ7379
- Rb. Rotterdam 27 mei 2009, ECLI:NL:RBROT:2009:BI9051
- Rb. Amsterdam 3 juni 2009, S&S 2011/36
- Rb. Amsterdam 17 juni 2009, ECLI:NL:RBAMS:2009:BN2802, S&S 2010/72 (*Singelgracht*)
- Rb. Rotterdam 29 juli 2009, ECLI:NL:RBROT:2009:BJ5597
- Rb. Middelburg 19 augustus 2009, ECLI:NL:RBMID:2009:BK8414, NIPR 2010/354 (*Go Pride*)
- Rb. Rotterdam 9 december 2009, ECLI:NL:RBROT:2009:BL1435, S&S 2010/63 (*APL Malaysia*)
- Rb. Rotterdam 13 januari 2010, ECLI:NL:RBROT:2010:BN9327, S&S 2010/112 (*Xin An Jiang*)
- Rb. Arnhem 19 mei 2010, ECLI:NL:RBARN:2010:BM7494
- Rb. Rotterdam 27 oktober 2010, ECLI:NL:RBROT:2010:BO4046
- Rb. Rotterdam 24 november 2010, ECLI:NL:RBROT:2010:BO7873, S&S 2011/72 (*UAL Lobito*)
- Rb. Rotterdam 2 maart 2011, ECLI:NL:RBROT:2011:BP9300, S&S 2011/108
- Rb. Rotterdam 6 april 2011, ECLI:NL:RBROT:2011:BQ0989, S&S 2011/120 (*Chembulk Kings Point; Chembulk Barcelona*)
- Rb. Rotterdam 20 april 2011, ECLI:NL:RBROT:2011:BQ5038, S&S 2012/14
- Rb. Den Haag 15 juni 2011, ECLI:NL:RBGR:2011:BT2469, S&S 2012/97 (*Thialf*)

Rb. Rotterdam 5 oktober 2011, ECLI:NL:RBROT:2011:BT6862, S&S 2012/65
 Rb. Rotterdam 16 november 2011, ECLI:NL:RBROT:2011:BX0831, S&S 2012/83
 Rb. Rotterdam 30 november 2011, ECLI:NL:RBROT:2011:BU9736, NJF 20123/54.
 Rb. Middelburg 1 februari 2012, ECLI:NL:RBMID:2012:BX8008, S&S 2013/39 (*Sea Flourish*)
 Rb. Rotterdam 8 februari 2012, ECLI:NL:RBROT:2012:BV3617, S&S 2012/116
 Rb. Rotterdam 8 februari 2012, ECLI:NL:RBROT:2012:BV3619
 Rb. Arnhem 23 maart 2012, ECLI:NL:RBARN:2012:BW2247
 Rb. 's-Hertogenbosch 25 april 2012, ECLI:NL:RBSHE:2012:BW4487, NIPR 2012/378
 Rb. Amsterdam 25 juli 2012, ECLI:NL:RBAMS:2012:BZ6376, S&S 2013/50 (*Snoekgracht*)
 Rb. Den Haag 15 augustus 2012, ECLI:NL:RBSCR:2012:BX6608
 Rb. Almelo 26 september 2012, ECLI:NL:RBALM:2012:BX9669
 Rb. Rotterdam 10 oktober 2012, ECLI:NL:RBROT:2012:BY0678, S&S 2013/38 (*MSC Daniela*)
 Rb. Rotterdam 13 februari 2013, ECLI:NL:RBROT:2013:BZ2666, S&S 2013/85 (*Heenvliet*)
 Rb. Midden-Nederland 10 juli 2013, ECLI:RBMNE:2013:3059
 Rb. Rotterdam 10 juli 2013, ECLI:NL:RBROT:2013:6001
 Rb. Rotterdam 17 juli 2013, ECLI:NL:RBROT:2012:8663
 Rb. Amsterdam 11 september 2013, ECLI:NL:RBAMS:2013:6267
 Rb. Overijssel 2 oktober 2013, ECLI:NL:RBOVE:2013:3023
 Rb. Rotterdam 9 oktober 2013, ECLI:NL:RBROT:2013:10575, S&S 2014/73
 Rb. Rotterdam 23 oktober 2013; ECLI:NL:RBROT:2013:8203, S&S 2014/109
 Rb. Rotterdam 18 december 2013, ECLI:NL:RBROT:2013:10607
 Rb. Rotterdam 29 januari 2014, ECLI:NL:RBROT:2014:890, S&S 2014/104
 Rb. Rotterdam 6 augustus 2014, ECLI:NL:RBROT:2014:7079

Belgische rechtspraak

Hof van Cassatie van België 18 september 1987, Arr. Cass. 1987, 88 (*Regina*)
 Hof van Cassatie van België 7 januari 2011, C.09.0611.N (SIS/*Robert Sinto*), TVR 2011, afl. 2, p. 85
 Hof van Cassatie van België 7 januari 2011, C.09.0275.N/1, ETR 2011, p. 627 (*Parkgracht*)
 Hof van Beroep te Antwerpen 27 juni 2005, 2002/AR/1860, ETR 2005, p. 704 e.v. (*Beursgracht*)
 Hof van Beroep te Antwerpen 20 oktober 2008, 2007/AR/1357 (*Parkgracht*).

Duitse rechtspraak

Bundesgerichtshof 25 september 1986, NJW 1987, 588
 Bundesgerichtshof 22 januari 1990, II ZR 15/89, *TranspR* 1990, p. 163 (*Planet I*)
 Bundesgerichtshof 4 februari 1991, II ZR 52/90, *TranspR* 1991, p. 243 (*Happy Chance*)
 Bundesgerichtshof 15 februari 2007, I ZR 40/04, *TranspR* 2007, p. 119
 Bundesgerichtshof 17 juli 2008, *TranspR* 2008, p. 365
 Bundesarbeitsgericht 24 september 2009, *HmbSchRZ* 2010, 74
 OLG Hamburg 30 juli 1992, *TranspR* 1993, p. 25 e.v. (*Quyuan*)
 OLG Stuttgart 23 december 2003, *TranspR* 2004, p. 406
 Landgericht Hamburg 2 mei 2005, *HmbSchRZ* 2009, 69
 Landgericht Stralsund 12 december 2008, 7 O 250/07, *Hamburger Seerechts-Report* 2008, 275-281

Engelse rechtspraak

Owners of Cargo on Board the Morviken v. Owners of the Hollandia (The Hollandia; sub nom The Morviken) [1983] 1 Lloyd's Rep 1, [1983] 1 AC 565 (HL)

Star Steamship Society v. Beogradska Plovidba (The Junior K) [1988] 2 Lloyd's Rep. 583
Federal Bulk Carriers Inc v. C Itoh & Co Ltd (The Federal Bulker) [1989] 1 Lloyd's Rep. 103 (CA)

Owners of the Cargo Lately Laden on board of the Rewia v. Caribbeans (Caribtainer) Ltd. (The Rewia) [1991] 2 Lloyd's Rep. 325(CA)

Continental Bank vs. Aekos Naviera [1994] 1 Lloyd's Rep. 505 (CA)

The Pioneer Container KH Enterprise v. Pioneer Container [1994] 2 AC 324 (PC)

Borealis AB v. Stargas Ltd (The Berge Sisar) [2001] 2 All E.R. 193 (HL)

O.T. Africa Line Ltd v. Hijazy and others (The Kribi) [2001] 1 Lloyd's Rep. 76 (QB)

Siboti K/S v. BP France SA [2003] EWHC 1278, APP.L.R. 06/11 (QB)

P&O Nedlloyd v. Utaniko Ltd. Dampskibsselskabet AF 1992 A/S (Maersk Line v. East West Corp [2003] EWCA Civ 83 (QB)

Homburg Houtimport v. Agrosin Private Ltd. (The Starsin) [2003] 1 Lloyd's Rep 571(HL)

The Ythan [2005] EWHC 2399 (QB)

Antonio Gramsci Shipping Corp. and others v. Stepanovs [2011] 1 Lloyd's Rep 647 (QB)

YM Mars Tankers Ltd v. Shield Petroleum Co [2012] EWHC 2652 (QB)

The Channel Ranger [2013] EWHC 3081 (QB)

Antonio Gramsci Shipping Corporation v. Aviars Lembergs [2013] EWCA Civ 730 (CA)

Overige Europese rechtspraak

Oostenrijkse Oberster Gerichtshof 8 juli 2009, 7 Ob 18/09

Italiaanse Corte di Cassazione 9 maart 2012, (2012) 18 JIML, p. 188 (*The Front Comor*)